

Metodická pomůcka pro dopisovatele

časopisu **Vojenská mysl**

Pro články do časopisu *Vojenská mysl* můžeme použít charakteristiku odborného pojednání, které popisuje určitý problém a usiluje na základě konfrontace dosavadního poznání s novými fakty podat novou odpověď na danou otázku, formuluje novou hypotézu nebo teorii atd. Pojednání je nutné psát odborným stylem, který je jedním z tzv. funkčních jazykových stylů. Zahrnuje odborně zaměřené projevy v oblasti teoretické (vědecké), praktické (pracovní) i popularizační. K základním rysům odborného stylu patří:

- objektivnost,
- přesnost a významová jednoznačnost vyjádření,
- systematickosti a logičnost.

Nejdůležitější pracovní pomůckou, v níž se rozvíjí logická struktura projevu autora a v níž krystalizuje jeho záměr, je **osnova článku**. Její sestavení je odpovědným tvůrčím aktem; je možné ji nastínit současně s ujasněním námětu článku.

Úvod článku je zapotřebí chápat nejen jako úvodní slovo k tématu, ale i jako prostředek k navázání kontaktu se čtenářem, vzbuzení jeho zájmu a pozornosti. Může být co do rozsahu shrnut do jednoho, případně dvou odstavců.

Hlavní část článku má být nejen nejobsáhlejší, ale také nejdůležitější. Téma se v ní všestranně rozvíjí a hlavní její silou by měla být opět logika. Pro lepší orientaci v textu (je-li to nutné) může být delší článek členěn na kapitoly, které ev. opatřit názvy charakterizujícími jejich obsah.

Orientaci v textu mohou někdy znesnadnit příliš dlouhé věty. Odborný styl sice dává přednost větám delším, ale tato délka má své meze dané psychologii vnímání. Složitě věty extrémní délky (přesahující 30 slov) kladou značné nároky na čtenáře a autor riskuje možnost nepochopení.

Chce-li autor článku přesvědčit čtenáře, že to, co píše, je správné, nestačí jen napsat „je to tak a tak“. Musí podat důkazy ve formě faktů.

Dalším způsobem uvádění důkazů v textu je odvolání se na autoritu.

Při dnešním množství informací čtenář hledá v našem časopisu především novinky nebo osobní názory na danou problematiku a není ochoten číst znovu to, co už vícekrát četl. Tento poznatek je pro autory odborných článků velmi důležitý. Při psaní článků je rovněž zapotřebí plně vycházet ze slov náčelníka generálního štábu ČSLA 1. zástupce ministra národní obrany generálplukovníka Ing. Miloslava Blahníka, která řekl při vystoupení k 35. výročí vzniku časopisu *Vojenská mysl*: „Nesmíme se bát uveřejňovat články, které by svým obsahem nebyly v souladu s oficiálními názory na danou problematiku. Dát místo článkům diskusní povahy — ať se autoři vyjadřují k jednotlivým, zvláště novým otázkám operačního umění a taktiky. Není nutné se obávat, že uveřejněním názorů jednotlivých autorů způsobíme nejasnost v myšlení důstojníků. Vždyť tento časopis je teoretickým časopisem, který má přispívat k rozvoji vojenskoteoretického myšlení a vojenskovědecké práce.“ (*Vojenská mysl* č. 6/1985, s. 8.)

Spolu s kompoziční a logickou stránkou soudobého písemného projevu je výjimečně důležitá obsahová stránka výkladu, umění objasňovat pomocí faktického materiálu. Účinným prostředkem přiblížení problému je i grafické znázornění.

Zvláštní místo ve faktickém materiálu zaujímají **citáty**, tj. doslovné uvádění

úryvků z knih, článků, vystoupení, dokumentů a dalších pramenů. Svou podstatou mohou citáty plnit funkci logického důkazu, jsou velice účinné a pomáhají přesvědčovat. Autor, který však bez citu pro míru zaplavuje svůj text citáty, nevědomky oslabuje jeho účinnost a zákonitě ztrácí vlastní tvář.

Důležitou podmínkou efektivního využívání faktů je jejich **vhodnost**, tj. sou-

lad s námětem, se zájmy a úrovní vzdělání čtenářů, sepětí s realitou.

Poslední logickou částí článku je **závěr** (není nutné tento termín uvádět, stačí jen vyznačit), který by měl zvýšit účinnost celého článku. Je třeba, aby byl jasný a jednoduchý, aby si jej čtenář snadno zapamatoval. Rozsahem by měl odpovídat úvodu.

Obsahová a stylistická stránka odborného textu je pro jeho přínosnost nejdůležitější, nesmí však zanedbávat ani **formální úpravu odborných článků**. Každý článek by měl mít především výstižný, nepřilíživě dlouhý název. Dále je nutné uvést hodnotu, tituly, jméno a přišel-li autor poprvé i přesnou vojenskou i civilní adresu, včetně rodného čísla.

Poznámky a odkazy na prameny uvádět v rukopisu do závorky ihned za odkazem.

Rukopisy psát na listy velikosti A4 po jedné straně papíru na stroji s řádkováním 2, tj. 30 řádků na stránku a 60 písmen v jednom řádku. (Nepoužívat perličkové písmo.)

Nejvhodnější rozsah článku do časopisu Vojenská mysl je 10–12 stran strojopisu. Delší články snižují čtivost, poutavost a přehlednost.

Redakce požaduje, aby autor odeslal tři výtisky a podepsal je na konci článku.

Vzhledem k tomu, že časopis je tajného charakteru, je zapotřebí pracovat s těmito materiály a odeslat je přesně podle příslušných předpisů.

Začínající autor jistě narazí i na jiné problémy, které přesahují rámec této stručné pomůcky. Nepochybně, že zkušenější spolupracovníci, redakce i členové redakční rady mu vždy ochotně poradí, jak v jednotlivých případech postupovat.

Redakce časopisu Vojenská mysl

Grafické znázornění (obrázky) musí být skloubeno s textem a názorněji by mělo zobrazovat (vysvětlovat) písemný text. Nesmí být samoúčelné. Redakce žádá, aby obrázky byly zhotovovány na oleátě (bez jejich názvu, označit jen obr. 1, 2...), a to jednobarevně (černě), nebo tříbarevně (např. černá, modrá a červená) — v tomto případě jednotlivé barvy rozkreslit na zvláštní oleáty. Doporučená velikost: A4, A5.

V dalším redakce potvrdí autorům přijetí článků, rozešle je příslušným členům redakční rady, kteří na nejbližším zasedání tohoto orgánu zhodnotí jejich obsah a vhodnost k uveřejnění (posoudí, zda články je možné uveřejnit v předloženém znění, či zda je nutné materiál upravit, doplnit, nebo vrátit autorovi jako nevhodný k uveřejnění). O výsledku zasedání redakční rady informuje redakce autory (telefonicky, písemně) nejpozději do 10 dnů od zasedání redakční rady.

Po vyjití příslušného čísla (zpracování korektury) redakce připraví honoráře, předá je vydavatelství Naše vojsko, které cestou Státní banky československé zabezpečí jejich vyplacení.

СОДЕРЖАНИЕ

Полковник Станислав Ганчил, кандидат философских наук

- Вопросы повышения эффективности идейно-воспитательной работы** 3
 Автор объясняет некоторые актуальные задачи укрепления марксистско-ленинского мировоззрения, социалистического патриотизма, пролетарского и социалистического интернационализма, как неделимой составной части системы идеологической работы в ЧНА.

Генерал-майор Йосеф Микулесц
 подполковник Аугустин Галик

- Вопросы подготовки научных кадров в ЧНА** 7
 Авторы рассматривают некоторые актуальные вопросы эффективности использования научной квалификации в ЧНА. Данные, раскрывающие современные недостатки в этой области и способы их решения, являются полезным вкладом в общественную практику.

Подполковник Лудвик Ярош

- Вопросы кадровой и персональной работы в области доукомплектования вооруженных сил в мирное время – часть вторая** 10
 На основе первой части автор оценивает применяемый способ получения информации об личных качествах призывников и предлагает варианты улучшения этого процесса с точки зрения необходимости постоянного повышения боевой и мобилизационной готовности.

ВОЕННОЕ ИСКУССТВО

Полковник Йосеф Бергман

- Создание реальных условий для воспитательного и учебного процесса** 13
 Автор, исходя из требований повышения уровня форм и метод работы командиров и начальников, рассматривает некоторые вопросы улучшения системы планирования в условиях ЧНА. Особое внимание он обращает на способы работы командира и штаба соединения и части.

Полковник Вацлав Длоуги

- Вопросы управления оперативными учениями** 18
 Автор на основе полученного опыта представляет важнейшие данные по действиям руководства учения и посреднического аппарата в ходе подготовки и проведения учений.

Полковник Станислав Потужник, кандидат военных наук, доцент

- Вопросы разработки общевойсковых тактических учений** 26
 Автор представляет некоторые данные по разработке общевойсковых тактических учений. Основное внимание уделяет подготовке документов, особенно тех, в которых произошли важнейшие изменения в соответствии с подготавливаемым новым представлением.

Полковник Милан Кубича

- Опыт подготовки и проведения штабных тренировок** 35
 Автор обобщает некоторый опыт по подготовке личного состава штаба военного округа, особенно по подготовке и проведению комплексных штабных тренировок и командно-штабных учений на картах и на местности.

Полковник Ярослав Коларж, кандидат военных наук, доцент
 полковник Франтишек Коржистек, кандидат военных наук, доцент

- Вопросы подготовки офицеров оперативного направления** 37
 Авторы реагируют на актуальную проблему, которую решает Приказ Министра Национальной обороны ЧССР № 015. Объясняют место и роль двухмесячных курсов повышения квалификации для офицеров оперативного направления в звене дивизия и полк. Творческим способом информируют читателей о направлении содержания подготовки слушателей.

Майор Милан Кулик	
Возможные задачи и способ использования резервного управления армии . . .	43
Автор рассматривает некоторые задачи резервного управления армии, уделяя особое внимание месту этого управления в ходе наступательной операции фронта, предположительно быстрого принятия командования и выполнению этой задачи, вероятной методике действий командующего и штаба резервного управления армии.	
Подполковник Мирослав Матейка, кандидат военных наук	
Распределенная база данных – перспективное средство автоматизации	48
Автор предупреждает о возрастающей сложности проблемы автоматизации управления войсками и о необходимости соблюдения определенных правил и последовательности при разработке и создании базы данных с учетом систематичности, эффективности и реальной применимости созданных величин в штабах и войсках.	
Полковник Милан Новотны, кандидат военных наук, доцент	
Действия РВИА при поддержке воздушного десанта в наступательном бою дивизии	55
Автор разбирает положение боевого устава по использованию тактического воздушного десанта с точки зрения поддержки его действий ракетными войсками и артиллерией. Далее раскрывает свои взгляды на основе современной организации, или организации ближайшей перспективы, намечает новые исходные моменты для решения этой проблематики.	
Генерал-майор Ян Клоцок	
Вопросы обеспечения ПВО районов отмотилизования сухопутных войск и их перемещения	63
Автор в актуальной тематике раскрывает задачи, которые должен решить штаб соединения ПВОС при подготовке решения командира соединения в интересах передвижения отмотилизованных войск.	
Подполковник Йосеф Фанфуле, кандидат военных наук	
Противовоздушная оборона ОМГ общевойсковой армии	65
Статья знакомит с актуальной проблематикой – противовоздушной обороной оперативной маневренной группы общевойсковой армии. Основное внимание в статье уделяется огневым возможностям противовоздушной обороны отдельных типов дивизий и проблематике ПВО в отдельных периодах действий ОМГ.	
Полковник Йиржи Ржигла	
Тыловое обеспечение оборонительного боя в начальном периоде войны	71
В статье нашел свое отражение многолетний практический опыт автора, который выделяет принципы постепенного развертывания транспортной системы обеспечения. Решает вопросы создания запасов, оставленных в гарнизонах мирного времени и в складах территории, для снабжения войск в начальном периоде войны.	
ИЗ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ АРМИЙ	
Вопросы повышения эффективности взаимодействия войск в операциях . . .	77
ИНФОРМАЦИИ	
Подполковник Франтишек Липтак	
Характер действий противника при внезапном нападении в современных условиях	83
В соответствии с военной доктриной и военно-стратегической концепцией „гибкой реакции“ автор объясняет варианты возникновения войны и ее возможные виды, способы начала боевых действий в двух различных ситуациях.	
Полковник Зденек Кодеш, кандидат военных наук, доцент	
Вопросы уяснения содержания военной терминологии – часть вторая	89
Автор продолжает уточнение и обобщение взглядов на содержание некоторых понятий. Во второй части статьи уделяет внимание вопросам огневой подготовки и огневой поддержке атаки, огневому сопровождению наступления войск в глубине и огневому поражению противника в обороне.	
Методическое пособие для корреспондентов журнала Военская мысл	93
Редакция представляет корреспондентам инструкцию по разработке как письменной, так и графической части направляемых статей.	